

BosniaandHerzegovina
FederationofBosniaandHerzegovina
CANTON SARAJEVO
Government

Broj: 02-04-33459-2/26
Sarajevo, 09.07.2026. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka)Vlada Kantona Sarajevo, na **136.** sjednici održanoj **09.07.2026.** godine, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.
2. Predlaže se Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa članom 158. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20,14/20, 16/22, 17/22 - Ispravka i 47/24)pretrese prijedlog Zakona iz tačke 1. ovog zaključka i isti donese po skraćenom postupku.
3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

P R E M I J E R

Nihad Uk

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo,
6. Evidencija,
7. A r h i v a.

Na osnovu čl. 12. tačka b) i 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), člana 59. stav (3) Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 18/03) i člana 24. Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 63/08) Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana _____ 2026. godine donijela je

Prijedlog

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODGOJU I
OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI U KANTONU
SARAJEVO

Član 1.
(Novi član 75a.)

U Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 27/24) iza člana 75. dodaje se novi član 75a. koji glasi:

„Član 75a.

(Zdravstveno osiguranje učenika)

- (1) *Učenici škola u Kantonu koji su državljani Bosne i Hercegovine i imaju prebivalište na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, a nisu zdravstveno osigurani po drugom osnovu u skladu sa propisom kojim se uređuje zdravstveno osiguranje imaju pravo na obavezno zdravstveno osiguranje na teret Kantona.*
- (2) *Zahtjev za obavezno zdravstveno osiguranje iz stava (1) ovog člana podnosi roditelj Ministarstvu. “*

Član 2.
(Dopuna člana 76.)

U članu 76. iza stava (8) dodaje se novi stav (9) koji glasi:

„(9) Škola može organizovati dobrovoljno osiguranje učenika od posljedica nesretnog slučaja, povreda, invaliditeta i drugih rizika predviđenih polisom osiguranja, uz prethodnu saglasnost roditelja učenika, pri čemu troškove osiguranja snosi roditelj, a škola provodi postupak organizovanja i posredovanja dobrovoljnog osiguranja sa ovlaštenim osiguravajućim društvom, te isto ne podrazumijeva zdravstveno osiguranje u smislu propisa kojima se uređuje zdravstveno osiguranje. “

Član 3.
(Izmjena člana 80.)

U članu 80. u stavu (3) riječi: „koji u ovaj program mogu biti uključeni do navršene 26. godine života“ se brišu.

Član 4.
(Izmjena i dopuna člana 88.)

- (1) U članu 88. u stavu (6) riječi: „u skladu sa pravilnikom koji, na prijedlog Instituta, donosi Ministarstvo“ se brišu.
- (2) Iza stava (10) dodaje se novi stav (11) koji glasi:
„(11) Pravilnik o polaganju popravnih ispita za učenike osnovnih i srednjih škola u Kantonu Sarajevo donosi ministar na prijedlog Instituta.“

Član 5.
(Prelazna odredba)

Pravilnik iz člana 88. stav (11) ovog zakona donijet će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 6.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

Broj:
Sarajevo,

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE
KANTONA SARAJEVO

Elvedin Okerić

OBRAZLOŽENJE

I - PRAVNI OSNOV

- Član 12. tačka b) i član 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17);
- Član 59. stav (3) Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 18/03);
- Član 24. Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 63/08).

II- RAZLOZI DONOŠENJA

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo pripremilo je Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo", broj 27/24), kojim su predviđene izmjene i dopune, važećeg Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo zaprimilo je od strane Kolegija Skupštine Kantona Sarajevo Zaključak , broj: 01-04-12/26 od 24.02.2026. godine, kojim se traži informacija od ovog Ministarstva za kada je planirano dostavljanje Skupštini Kantona Sarajevo izmjena Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, s obzirom da je Skupština Kantona Sarajevo donijela prihvatila inicijativu zastupnika Bandić Muamera, broj: 01-02-42163/24 od 13.09.2024. godine za izmjenu navedenog Zakona. Predmetna inicijativa glasi: „Odredbom člana 80. stav (3) Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Kantona Sarajevo je propisano da se u centru može organizovati i program radnog osposobljavanja učenika s teškoćama i učenika sa invaliditetom koji u ovaj program mogu biti uključeni do navršene 26. godine života. Smatram da navedena zakonska odredba diskriminira osobe sa teškoćama i invaliditetom po osnovu starosne dobi, što je zabranjeno Zakonom o zabrani diskriminacije (Službeni glasnik BiH", broj 59/09 i 66/16). Predloženom izmjenom navedenom člana Zakona se uređuju pitanja za čije utvrđivanje postoji neodložna potreba na način da će se omogućiti da centar može organizovati program radnog osposobljavanja osobama sa teškoćama i invaliditetom bez ograničenja njihove starosne dobi“, te predmetna izmjena bi trebala glasiti: da se u članu 80. stav (3) riječi: „, koji u ovaj program mogu biti uključeni do navršene 26. godine života“, brišu.

III - OBJAŠNJENJA PRAVNIH RJEŠENJA SADRŽANIH U PROPISU

Član 1. - Iza člana 75. dodaje se novi član 75a. kojim se uređuje pitanje zdravstvenog osiguranja učenika koji pravo na zdravstveno osiguranje ne mogu ostvariti po drugom osnovu propisanom zakonima iz oblasti zdravstvenog osiguranja.

Predloženim rješenjem osigurava se ostvarivanje prava na obavezno zdravstveno osiguranje učenika škola u Kantonu Sarajevo koji su državljani Bosne i Hercegovine i imaju prebivalište na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, a koji nisu zdravstveno osigurani po drugom osnovu. Cilj ove odredbe je osigurati dostupnost zdravstvene zaštite svim učenicima tokom trajanja njihovog školovanja i spriječiti situacije u kojima učenici ostaju bez zdravstvenog osiguranja.

Član 2. - U članu 76. vrši se dopuna, dodavanjem novog stava (9), kojim se uređuje mogućnost organizovanja dobrovoljnog osiguranja učenika. Predloženom dopunom propisuje se da škola može organizovati dobrovoljno osiguranje učenika od posljedica nesretnog slučaja, povreda, invaliditeta i drugih rizika predviđenih polisom osiguranja, uz prethodnu saglasnost roditelja. Istovremeno se jasno određuje da troškove takvog osiguranja snose roditelji učenika, dok škola ima organizacionu i posredničku ulogu u postupku zaključivanja osiguranja sa ovlaštenim osiguravajućim društvom. Radi pravne sigurnosti i izbjegavanja različitih tumačenja, izričito se propisuje da navedeno osiguranje ne podrazumijeva zdravstveno osiguranje u smislu propisa kojima se uređuje zdravstveno osiguranje.

Član 3. - U članu 80. Zakona, vrši se izmjena člana 80. stav (3) Zakona brisanjem riječi: „koji u ovaj program mogu biti uključeni do navršene 26. godine života“. Predložena izmjena ima za cilj uklanjanje starosnog ograničenja za uključivanje osoba sa teškoćama u razvoju i invaliditetom u programe radnog osposobljavanja. Važeće zakonsko rješenje ograničava mogućnost uključivanja u navedene programe nakon navršene 26. godine života, čime se određenoj kategoriji lica uskraćuje pristup programima osposobljavanja isključivo na osnovu starosne dobi. Predloženim rješenjem osigurava se jednak pristup programima radnog osposobljavanja, u skladu sa principima jednakosti, inkluzije i zabrane diskriminacije utvrđenim važećim propisima.

Član 4. - U članu 88. vrši se izmjena i dopuna odnosno izmjenom stava (6) vrši se preciziranje postojeće odredbe brisanjem dijela teksta: „u skladu sa pravilnikom koji, na prijedlog Instituta, donosi Ministarstvo“ čime se otklanjaju moguće nejasnoće u njenoj primjeni. Dopunom člana 88. dodaje se novi stav (11), kojim se propisuje da pravilnik o polaganju popravnih ispita za učenike osnovnih i srednjih škola u Kantonu Sarajevo donosi ministar na prijedlog Instituta. Na taj način uspostavlja se jasan pravni osnov za donošenje podzakonskog akta kojim će se jedinstveno urediti način, postupak i druga pitanja od značaja za organizaciju i provođenje popravnih ispita u osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo.

Član 5. – Ovaj član predstavlja prelaznu odredbu kojom se definiše da će se pravilnik iz člana 88. stav (11) ovog zakona donijet u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 6. - Ovim članom predviđeno je stupanje na snagu propisa.

U skladu sa procedurom propisanom važećim propisima, Ministarstvo je uputilo zahtjeve za mišljenje na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo Uredu za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo, Ministarstvu pravde i uprave Kantona Sarajevo i Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo.

Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo dostavilo je akt, broj: 03-04/02-02-29776-1/26 od 15.06.2026. godine, Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo je dostavilo Mišljenje, broj: 08/03-02-29970/26 od 22.06.2026. godine, Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo dostavilo je Mišljenje, broj: 09-02-29750/26 od 12.06.2026. godine, te se navedeni akti nalaze u prilogu ovog materijala.

Shodno navedenom, predlaže se Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa članom 158. odredbama Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj:

41/12- Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22, 17/22-ispravka i 47/24), donese Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, po skraćenom postupku s obzirom da se ne radi o obimnom i složenom zakonu.

IV – POTREBNA FINANSIJSKA SREDSTVA

Ove izmjene i dopune Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 27/24) neće proizvesti finansijske efekte za Budžet Kantona Sarajevo.

Prilog:

1. Akt Kolegija Skupštine Kantona Sarajevo Zaključak , broj: 01-04-12/26 od 24.02.2026. godine, sa prilogom (Zaključak Skupštine Kantona Sarajevo, broj: 01-04-50501/25 od 20.10.2025. godine i inicijativa zastupnika Bandić Muamera, broj: 01-02-42163/24 od 13.09.2024. godine);
2. Mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo, broj: 09-02-29750/26 od 12.06.2026. godine;
3. Mišljenje Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo, broj: 03-04/02-02-29776-1/26 od 15.06.2026. godine;
4. Mišljenje Ministarstva finansija Kantona Sarajevo, broj: 08/03-02-29970/26 od 22.06.2026. godine;
5. Izvod iz Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 27/24);
6. Izvod iz Zakona o zabrani diskriminacije (Službeni glasnik BiH“, broj 59/09 i 66/16);
7. Izvod iz Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", bro: 18/03);
8. Izvod iz Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 63/08);
9. Izvod iz Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12- Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15 , 48/16, 9/20, 14/20, 16/22, 17/22-ispravka i 47/24);
8. Izvod iz Ustava Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17).

04-03-2026

— 06/01 —

— 06 —

002-11-1

Kolegij Skupštine Kantona Sarajevo

Broj: 01-04-12- /26

Sarajevo, 24.02.2026. godine

**KANTON SARAJEVO
- MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE**

ZAKLJUČAK

Kolegij Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 24.02.2026. godine, usvojio je zaključak kojim se traži informacija Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo za kada je planirano dostavljanje Skupštini Kantona Sarajevo, izmjena Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 27/24), a prema inicijativi zastupnika Bandić Muamera koju je Skupština Kantona Sarajevo prihvatila na 24. Radnoj sjednici održanoj 20.10.2025. godine.

Prilog: Zaključak Skupštine Kantona Sarajevo, broj: 01-04-50501/25 od 20.10.2025. godine i inicijativa zastupnika Bandić Muamera.

**PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

Bilal Okerić

Dostaviti:

- naslovu,
- a/a.

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

**CANTON SARAJEVO
ASSEMBLY**

Na osnovu člana 130. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 41/12 - Drugi novi prečišćen tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22, 17/22-Ispravka i 47/24), Skupština Kantona Sarajevo, na 24. Radnoj sjednici održanoj 20.10.2025. godine, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Inicijativa zastupnika Bandić Muamera broj: 01-02-42163/24 od 13.09.2024. godine za izmjenu Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 27/24).

2. Određuje se Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo za nosioca izrade Nacrta Zakona o izmjeni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 27/24) u skladu sa propisanim postupkom i načinom pripremanja i dostavljanja propisa u roku od 6 (šest) mjeseci od dana donošenja ovog zaključka.

3. Inicijativa iz tačke 1. ovog zaključka, sa mišljenjem Vlade Kantona Sarajevo i Zakonodavno-pravne komisije Skupštine Kantona Sarajevo, dostavlja se Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.

4. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 01-04-50501/25
20.10.2025. godine
SARAJEVO

**PREDSEDavajući
KANTONA SARAJEVO**

Elvedin Đoković

13-09-2024

Redni broj

01 02 42163

MUAMER BANDIĆ

ZASTUPNIK STRANKE ZA BOSNU I HERCEGOVINU

Sarajevo, 09.09.2024. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

n/r predsjedavajućeg Okerić Elvedina

Na osnovu čl. 106. i 129. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo i "Službenog glasnika Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Društveni predloženi teksti, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 - Ispravka, zastupnik Skupštine Kantona Sarajevo, Muamer Bandić podnosi sljedeću:

INICIJATIVA

ZA IZMJENU ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI KANTONA SARAJEVO

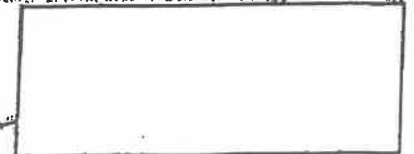
U prilogu vam dostavljam inicijativu za izmjenu Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Kantona Sarajevo.

Odredbom člana 80. stav (3) Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Kantona Sarajevo je propisano da se u centru može organizovati i program radnog osposobljavanja učenika s teškoćama i učenika sa invaliditetom koji u ovaj program mogu biti uključeni do navršene 26. godine života.

Smatram da navedena zakonska odredba diskriminira osobe sa teškoćama i invaliditetom po osnovu starosne dobi, što je zabranjeno Zakonom o zabrani diskriminacije (Službeni glasnik BiH", broj 59/09 i 66/16).

Predloženom izmjenom Zakona se uređuju pitanja za čije utvrđivanje postoji neodložna potreba na način da se se omogući da centar može organizovati program radnog osposobljavanja osobama sa teškoćama i invaliditetom bez ograničenja njihove starosne dobi.

SKUPŠTINSKI ZASTUPNIK

Zakona o izmjeni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Kantona Sarajevo

Član 1.

U Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 27/2024) u članu 80. stav (3) riječi "koji u ovaj program mogu biti uključeni do navršene 26. godine života" se brišu.

Član 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenim novinama Kantona Sarajevo.

OBRAZLOŽENJE

**ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O ODGOJU I
OBRAZOVANJU U OSNOVNOJO I SREDNJOJ ŠKOLI KANTONA
SARAJEVO**

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje zakona sadržan je u članu 12. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo prema kojem je u isključivoj nadležnosti Kantona Sarajevo utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja, a Skupština Kantona, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, prema odredbi člana 16. Ustava vrši zakonodavnu vlast u Kantonu.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Postojećim zakonskim rješenjem je uvedena starosna dob kao osnov isključenja osoba sa teškoćama i invaliditetom u pristupu programima radnog osposobljavanja do navršene 26. godine života.

Odredbu člana 80. stav (3) Zakona smatram diskriminatorskom u dijelu kojim se propisuje starosna dob od 26. godina kao osnov isključenja osoba sa teškoćama i invaliditetom u pristupu programima radnog osposobljavanja, što je zabranjeno Zakonom o zabrani diskriminacije.

Naime, odredba člana 2. Zakona o zabrani diskriminacije između ostalog propisuje da će se diskriminacijom, u smislu ovog zakona, smatrati svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditet, starosna dob."

Uvođenjem starosne dobi do 26. godina kao kriterija po kojem se licima sa teškoćama i invaliditetom nakon 26. godine života onemogućava pristup programima radnog osposobljavanja smatram diskriminatornom i štetnom po interese lica sa teškoćama i invaliditetom, jer se zakonski mora omogućiti da ova lica imaju nesmetan pristup svim programima radnog osposobljavanja bez ikakvih ograničenja, a pogotovo ne u smislu starosne dobi koja je propisana odredbom člana 80. stav (3) Zakona.

Podnosilac inicijative

Bandić Muamer

108

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Office for Legislature of Sarajevo Canton
Government

- 06/01 -

Broj: 09-02-29750/26
Sarajevo, 12.06.2026. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

PREDMET: Mišljenje na prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo.-

Na osnovu člana 3. stav (1) tačka b) Uredbe o osnivanju Ureda za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 20/23) i člana 4. Uredbe o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 50/17-Drugi novi prečišćeni tekst, 2/18-Ispravka i 32/22), Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo, daje slijedeće

M I Š L J E N J E

1. Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo uređuje pitanja iz čl. 76., 80. i 88. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 27/24), a koji je donesen, između ostalog, na osnovu člana 12. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 1/96, 2/96-Ispravka, 3/96-Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17) kojim je propisano da je u isključivoj nadležnosti Kantona Sarajevo utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja.

Naime, odredbama čl. 2., 3. i 4. prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo reguliše se pitanje dobrovoljnog osiguranja učenika, radnog osposobljavanja učenika sa teškoćama u razvoju i učenika sa invaliditetom i donošenje Pravilnika o polaganju popravnih ispita za učenike osnovnih i srednjih škola u Kantonu Sarajevo, a koji, na prijedlog Instituta za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, donosi ministar za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.

Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo propisuje i novi član 75a. koji reguliše zdravstveno osiguranje učenika škola u Kantonu Sarajevo. Naime, članom 86. stav (1) tačka 8. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 36/18 i 61/22) propisano je da je obveznik obračunavanja i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje organ uprave kantona nadležan za obrazovanje - za učenike odnosno studente koji nisu osigurani po drugom osnovu

u skladu sa članom 19. tačka 13a. Zakona, kao i za učenike odnosno studente koji vrše praktičan rad u vezi sa nastavom. Nadalje, članom 19. tačka 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju propisano je da su prema ovom zakonu osiguranci djeca od rođenja, kao i djeca za vrijeme redovnog školovanja u osnovnim i srednjim školama odnosno studiranja na višim i visokim školama te fakultetima, koja su državljani Bosne i Hercegovine sa prebivalištem na teritoriji Federacije, a nisu zdravstveno osigurana kao članovi porodice osiguranika, ali najduže do navršene 26. godine života.

Tačkom XI Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava („Službene novine Federacije BiH”, broj 21/09) propisano je da se paketom zdravstvenih prava za neosigurana lica, državljane Bosne i Hercegovine, sa prebivalištem na teritoriji Federacije obezbjeđuje, između ostalog, sljedeće: za neosigurana lica do 18 godina starosti - djeca i mladi do navršene 18 godina starosti, kao i školska djeca i studenti na redovnom školovanju do navršene 26 godina starosti, imaju ista prava kao i osigurana lica, saglasno Zakonu o zdravstvenom osiguranju, Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, kao i ovoj Odluci. Nadalje, u istoj tački Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava propisano je da se navedena prava finansiraju iz sredstava budžeta kantona ili općine prema mjestu zadnjeg prebivališta neosiguranog lica.

Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo ističe da je Presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-61/17 od 15.10.2019. godine, između ostalog, utvrđeno, da je pravo na zdravstvenu zaštitu kao univerzalno pravo na nivou Federacije Bosne i Hercegovine uređeno nizom navedenih propisa u kojim je evidentno da se djetetom smatra svako lice od rođenja do punoljetstva, kao i da su mu pružena ista prava zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite kao zdravstveno osiguranoj djeci, bez obzira na njihov status i činjenicu da li su učenici osnovnih škola.

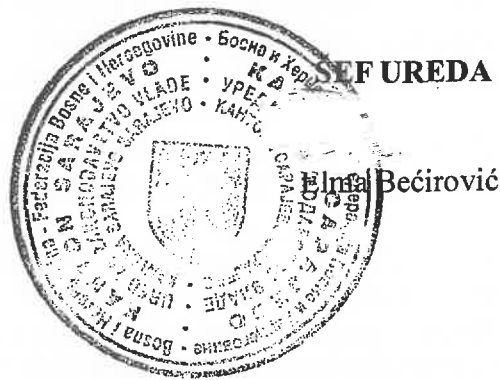
S tim u vezi, Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo je mišljenja da ukoliko su neka prava već ranije uređena propisima višeg nivoa vlasti, ista nije potrebno uređivati propisom nižeg nivoa vlasti, s obzirom da svako drugačije definisanje istih može dovesti do kolizije i neprimjenjivosti u praksi.

Shodno navedenom, prihvatanje predloženih pravnih rješenja sadržanih u prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo u isključivoj je nadležnosti Vlade, odnosno Skupštine Kantona Sarajevo.

2. Dostavljeni materijal je pripremljen u skladu sa Uredbom o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 50/17- Drugi novi prečišćeni tekst, 2/18-Ispravka i 32/22), te se isti može razmatrati na jednoj od narednih sjednica Vlade Kantona Sarajevo, uz napomenu da se predmetni materijal dopuni sa mišljenjem Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo po pitanju zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda i mišljenjem Ministarstva finansija Kantona Sarajevo vezano za odredbe finansijske prirode.

Dostaviti:

- 1) Naslovu
2. Evidencija
3. Arhiva

110

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Justice and Administration

Broj: 03-04/2-02-29776-1/26
Sarajevo, 15.06.2026. godine

06/01

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE
gđa Naida Hota-Muminović, ministrica

PREDMET: Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, mišljenje -

VEZA: Vaš akt, broj: 11-06/01-02-12-6/26 od 04.06.2026. godine

Postupajući po Vašem aktu, broj i datum veze, na osnovu člana 7. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 40/22) i člana 4. stav 6. Uredbe o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 50/17 – Drugi novi prečišćeni tekst, 2/18 – Ispravka i 32/22), Ministarstvo pravde i uprave razmotrilo je dostavljeni prijedlog Zakona i daje slijedeće

MIŠLJENJE

Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo je propis kojim se ne povrjeđuju prava i slobode zaštićene odredbama Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, niti je u suprotnosti sa drugim pravnim aktima kojima je utvrđena zaštita ljudskih prava i sloboda.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu;
2. a/a.

119

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Finance

24-06-2026

06/01

Broj: 08/03-02-29970/26 NB
Sarajevo, 22.06.2026. godine

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

Predmet: Mišljenje na Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo;

Veza: Vaš dopis br.: 11-06/01-02-12-7/26 od 05.06.2026. godine.

Vezano za Vaš zahtjev za mišljenje na Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, u skladu sa članom 8. Pravilnika o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, br. 34/16 i 15/18), dajemo sljedeće mišljenje:

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo je postupilo u skladu sa navedenim Pravilnikom i Ministarstvu finansija uz Prijedlog zakona dostavili na mišljenje popunjen i potpisan obrazac IFP-NE u kojem je data sljedeća izjava: „Donošenje Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo neće proizvesti finansijske efekte po Budžet Kantona Sarajevo.

Obzirom da za provođenje Prijedloga zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz Budžeta Kantona Sarajevo, na navedeni Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo, Ministarstvo finansija, sa aspekta fiskalnog učinka na Budžet, nema primjedbi.

Napominjemo da budžetski korisnici mogu preuzimati obaveze najviše do visine sredstava odobrenih operativnim budžetom, u skladu s članom 53. Zakona o budžetima Federacije BiH. Prema članu 46. stav (4) istog Zakona, budžetski korisnici odgovorni su za zakonito, namjensko, efikasno i ekonomično raspolaganje budžetskim sredstvima.

Ovo mišljenje je dato u skladu sa odredbama Prijedloga zakona koji se obrađuje i podataka navedenih u Obrascu IFP-NE Izjave o fiskalnoj procjeni, čija tačnost je u isključivoj odgovornosti Predlagača, te ukoliko se naknadno utvrdi da navedene odredbe i podaci odstupaju od stvarno činjeničnog stanja, ovo mišljenje će se staviti van snage.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. MF – Sektor za budžet i fiskalni sistem
3. a/a

Pripremio: Nedžad Bašić

Kontrolisali: Nihad Kurtić

Dr. Amina Močević

- (2) Učenik iz stava (1) ovog člana može se ispisati iz škole najkasnije dva mjeseca prije završetka nastave u drugom polugodištu.
- (3) Maloljetnog učenika ispisuju roditelji, a punoljetni učenik ispisuje se sam, uz obavezu škole da pismeno obavijesti roditelja o ispisu učenika.
- (4) Škola ispisanom učeniku izdaje uvjerenje o uspjehu postignutom u toku školske godine do dana ispisa.
- (5) Obrazac uvjerenja iz stava (4) ovog člana propisan je pravilnikom o vođenju pedagoške dokumentacije i evidencije, koji donosi ministar, na prijedlog Instituta.

Član 73.

(Nadareni/talentovani učenici i učenici povratnici iz inostranstva)

- (1) U školi se realiziraju programi namijenjeni nadarenim i talentiranim učenicima i učenicima povratnicima iz inostranstva.
- (2) Izuzetno, učeniku koji u prethodnom razredu ostvari odličan opći uspjeh i primjerno vladanje i ostvaruje izuzetne rezultate propisane programom za nadarene učenike, može se odobriti da završi dva razreda u toku jedne školske godine.
- (3) Odluku iz stava (2) ovog člana donosi nastavničko vijeće.
- (4) Za nadarene i talentirane učenike kao i učenike povratnike iz inostranstva programe iz stava (1) ovog člana donosi nastavničko vijeće uz prethodnu saglasnost roditelja za uključivanje učenika u program.
- (5) Smjernice za izradu programa iz stava (1) ovog člana donosi Ministarstvo, na prijedlog Instituta.

Član 74.

(Sigurnost i zaštita učenika)

- (1) U školi se kontinuirano realiziraju sadržaji sa učenicima svih razreda usmjereni na prevenciju različitih oblika nasilja/neprihvatljivih oblika ponašanja, potiče dobrobit učenika i njihova zaštita u skladu sa propisom kojeg donosi Ministarstvo, na prijedlog Instituta.
- (2) Nastavnici/stručni saradnici u toku realizacije odgojno-obrazovnog rada prepoznaju faktore rizika koji mogu narušiti najbolji interes djeteta i osiguravaju pravovremenu stručnu podršku i tretman.
- (3) Škola u saradnji sa roditeljem učenika i uz podršku drugih institucija u zajednici (nadležni centar za socijalni rad, centar za mentalno zdravlje, nadležna policijska uprava) prati psihosocijalno stanje učenika i preduzima mjere da svaki učenik dobije pomoć i podršku potrebnu za prevazilaženje takvih problema.
- (4) Škole su obavezne:
 - a) stvarati uvjete za zdrav mentalni i fizički razvoj, te dobrobit učenika,
 - b) pružati savjetodavni rad učenicima,
 - c) pravovremeno uočiti određene faktore rizika koji mogu ugroziti psihofizičku dobrobit učenika,
 - d) sprječavati neprihvatljive oblike ponašanja,
 - e) brinuti se o sigurnosti učenika,
 - f) osigurati uvjete za uspješnost svakog učenika u učenju i vladanju,
 - g) pratiti zdravstveno stanje učenika dok boravi u školi i o tome obavještavati roditelje i
 - h) voditi evidenciju o neprihvatljivim oblicima ponašanja i/ili drugim faktorima koji mogu ugroziti najbolji interes učenika i zaštititi učenika, te provoditi

mjere odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana učenika u skladu sa propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 75.

(Prava i obaveza zaštite prava učenika)

- (1) Škola je obavezna na početku školske godine upoznati učenike, roditelje učenika i nastavnike, s njihovim pravima, dužnostima, obavezama i odgovornostima utvrđenim ovim zakonom i pravilima, kao i o nadležnostima određenih institucija za rješavanje problema.
- (2) Svi učesnici odgojno-obrazovnog rada i svi radnici škole dužni su preduzimati mjere zaštite prava učenika, te o svakom kršenju tih prava, posebno o oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, cyber nasilja, seksualnog nasilja, zanemarivanja ili nemarnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja učenika, odmah obavijestiti direktora koji je dužan postupiti u skladu sa zakonom.
- (3) U školi se ne dozvoljava bilo koji oblik zastrašivanja, zlostavljanja, fizičkog kažnjavanja, vrijeđanja, ponižavanja, degradiranja ili bilo kojeg oblika ponašanja koji narušava psihofizičko zdravlje učenika.
- (4) U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu djeteta.
- (5) Škola je obavezna postupati u skladu sa Smjernicama za postupanje u slučajevima nasilja nad djecom u BiH.
- (6) Škola je obavezna odmah po saznanju da postoji mogućnost da je ugrožen najbolji interes djeteta (npr. nasilje nad ili među djecom, zanemarivanje, i sl.) organizirati multisektorski sastanak kojem u isto vrijeme prisustvuju: roditelji svih uključenih učenika, stručna služba škole, direktor škole, razrednik/razrednici, predstavnik nadležne službe za socijalni rad, predstavnik nadležne policijske uprave, predstavnik nadležnog centra za mentalno zdravlje i predstavnici drugih službi u zajednici, u cilju izrade Individualnog plana podrške i Individualnog plana brige.
- (7) Izrada individualnog plana podrške i Individualnog plana brige iz stava (6) ovog člana u cilju zaštite učenika i pružanja odgojne podrške i stručnog tretmana bliže se propisuju propisom koji donosi Ministarstvo.
- (8) Zapisnik sa održanog multisektorskog sastanka iz stava (6) ovog člana škola je u obavezi dostaviti Ministarstvu i Institutu.
- (9) Ministarstvo donosi bliži propis o načinu postupanja lica iz stava (2) ovog člana u preduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave kršenja tih prava nadležnim tijelima.

Član 76.

(Prevoz i ishrana učenika)

- (1) Kanton u saradnji sa Gradom Sarajevom, općinama i drugim zainteresovanim subjektima obezbjeđuje sredstva za finansiranje troškova prevoza učenika osnovnih i srednjih škola sa područja Kantona.
- (2) Prijevoz učenika može se organizovati u sistemu organizovanog linijskog prijevoza putnika ili vanlinijskog prijevoza putnika.
- (3) Svi učenici osnovne i srednje škole imaju pravo na besplatan javni linijski prijevoz tokom cijele školske godine.

- (4) Učenik osnovne škole kao javne ustanove ima pravo na besplatan vanlinijski prijevoz ukoliko:
 - a) stanuje na udaljenosti većoj od dva kilometra od škole koju pohađa,
 - b) pohađa školu koja pripada školskom području ili pohađa školu koja je fizički najbliža mjestu stanovanja, a po mjestu stanovanja ne pripada školskom području i
 - c) nema organizovan sistem redovnog linijskog prijevoza putnika kojim bi zadovoljio potrebu odlaska u školu i povratka iz škole.
- (5) U slučaju da učenik ima većih problema u kretanju, ima pravo na besplatan prijevoz i na manjoj udaljenosti od dva kilometra od škole koju pohađa i mjesta stanovanja učenika, i to korištenjem prijevoza kako je organiziran u školi koju pohađa i za učenike koji stanuju na udaljenosti većoj od dva kilometra.
- (6) Učenici sa teškoćama i učenici sa invaliditetom koji pohađaju centre ili druge obrazovne ustanove i nemaju posebno organizovan prijevoz za učenike, osigurava se naknada za prijevoz za učenika sa teškoćama/učenika sa invaliditetom i njegovog pratioca, i to korištenjem prava na jedan od načina kako slijedi:
 - a) ukoliko učenik ima mogućnost korištenja javnog linijskog prijevoza putnika odobriti sredstva za kupovinu mjesečnog kupona za učenika i pratioca i
 - b) ukoliko učenik nema mogućnost korištenja javnog linijskog prijevoza putnika odobriti sredstva u visini troškova goriva po pređenom kilometru.
- (7) Pravo iz st. (4) i (6) ovog člana regulira se posebnim sporazumom o saradnji između Ministarstva, resornog ministarstva za saobraćaj i jedinice lokalne samouprave.
- (8) U školi se organizuje ishrana učenika u skladu sa pravilnikom kojeg donosi ministar.

Član 77.**(Vijeće učenika)**

- (1) U školi se osniva vijeće učenika koje čine predstavnici učenika svakog odjeljenja škole izuzev učenika I, II i III razreda osnovne škole.
- (2) Uloga vijeća učenika je:
 - a) promoviranje interesa i vrijednosti škole u zajednici na čijem području se nalazi škola,
 - b) prezentiranje stavova učenika nastavničkom vijeću,
 - c) podsticanje angažiranosti učenika u radu škole i
 - d) informiranje školskog odbora o svojim stavovima, kada ocijeni da je to potrebno ili po zahtjevu školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom.
- (3) Detaljni propisi o načinu izbora, djelokrugu rada i funkcioniranju vijeća učenika, kao i druga prava i obaveze učenika u radu uređuju se pravilima škole.

Član 78.**(Obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje)**

- (1) U osnovnoj školi, osim obrazovanja školskih obveznika, moguće je realizirati i programe osnovnog obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja.
- (2) U srednjoj školi, osim realiziranja programa općegobrazovnog i odgovarajućeg stručnog dijela, mogu se realizirati i programi obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja, u skladu sa zakonom koji reguliše obrazovanje odraslih na području Kantona Sarajevo.

- (3) Programi obrazovanja odraslih i stručnog usavršavanja iz st. (1) i (2) ovog člana, donose se u skladu sa zakonom koji reguliše obrazovanje odraslih u Kantonu Sarajevo.
- (4) Troškove realiziranja programa osnovnog obrazovanja odraslih, iz stava (1) ovog člana, kao i troškove prevoza polaznika programa osnovnog obrazovanja odraslih ukoliko nisu u radnom odnosu, snosi Ministarstvo.
- (5) Prihodi koje škola ostvari od obrazovanja odraslih vlastiti su prihodi škole.

X - UČENICI SA TEŠKOĆAMA I UČENICI SA INVALIDITETOM**Član 79.**

(Odgoj i obrazovanje učenika sa teškoćama u razvoju i učenika sa invaliditetom)

- (1) Podrška učenicima sa teškoćama i učenicima sa invaliditetom podrazumijeva podršku učenicima sa:
 - a) oštećenjem vida,
 - b) oštećenjem sluha,
 - c) poremećajima govorno - jezičke komunikacije,
 - d) motoričkim teškoćama,
 - e) intelektualnim teškoćama,
 - f) poremećajima u ponašanju,
 - g) poremećajima iz spektra autizma,
 - h) specifičnim teškoćama u učenju (disleksija, disgrafija, diskalkulija),
 - i) poremećajem pažnje i hiperaktivnosti,
 - j) emocionalnim poremećajima,
 - k) kombiniranim razvojnim teškoćama i
 - l) ostalim teškoćama.
- (2) Učenik iz stava (1) ovog člana ostvaruje pravo na odgovarajući program školovanja prema mogućnostima, potrebama i interesima učenika.
- (3) Učenici sa teškoćama pohađaju redovne osnovne, srednje škole i centre kao javne ustanove ravnopravno sa drugim učenicima, u skladu sa njihovim najboljim interesom.

Član 80.**(Centri kao javne ustanove)**

- (1) Centri su javne ustanove za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju učenika s različitim teškoćama u razvoju i učenika sa invaliditetom.
- (2) Centar ima status pravnog lica u čijoj se djelatnosti mogu realizovati programi više nivoa odgoja i obrazovanja (predškolsko i/ili osnovno i/ili srednje) i drugi različiti programi za dobrobit učenika centra (internatski smještaj, poludnevni i dnevni smještaj, produženi boravak, edukacijsko-rehabilitacijski tretmani i dr.) sve uz prethodnu saglasnost Ministarstva.
- (3) U centru se može organizovati i program radnog osposobljavanja učenika s teškoćama i učenika sa invaliditetom koji u ovaj program mogu biti uključeni do navršene 26. godine života.
- (4) Uz saglasnost Ministarstva centri mogu biti uključeni u pružanje podrške učenicima sa teškoćama u redovnim osnovnim i srednjim školama, a što će se bliže definirati pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju kojeg donosi ministar.
- (5) Centri imaju pravo na posebna budžetska sredstva za realizaciju neophodnih programskih aktivnosti kao i prilagođavanje okruženja potrebama učenika ali i za obezbjeđenje dodatne podrške učenicima sa teškoćama u redovnim školama, a sve u skladu sa okvirnim planom

unaprjeđenja odgoja, obrazovanja i rehabilitacije djece sa teškoćama kojeg donosi Ministarstvo, na prijedlog Instituta.

- (6) Podrška iz stava (4) ovog člana ogleda se kroz posebne edukacijsko-rehabilitacijske tretmane (individualni defektološki rad, logopedski tretman, psihomotorna reedukacija, audiorehabilitacija, vježbe orijentacije i kretanja, programirane vježbe vida, aktivnosti svakodnevnog života, rehabilitacija senzorne integracije, fizioterapeutski tretman i dr.).
- (7) Ministarstvo, na prijedlog Instituta, donosi nastavne planove i programe za centre.
- (8) Ministarstvo, na prijedlog Instituta, donosi program radnog osposobljavanja iz stava (3) ovog člana.

Član 81.

(Odgoj, obrazovanje i rehabilitacija učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom u centrima)

- (1) U centru se realizira nastavni plan i program za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju učenika sa teškoćama i učenika sa invaliditetom, u skladu sa odgojno-obrazovnim potrebama učenika centra.
- (2) U centru se predlaže, usvaja i realizira Individualno-prilagođeni program (IPP) za svakog učenika centra, u skladu sa pravilnikom koji na prijedlog Instituta, donosi ministar.
- (3) U centru se realiziraju programi podrške učenicima centra kojima se obezbjeđuje odgojno-obrazovno napredovanje učenika, a s ciljem njihovog uključivanja u redovne škole.
- (4) Putem centara moguće je realizirati programe profesionalnog razvoja i stručnog usavršavanja direktora, nastavnika, saradnika, stručnih saradnika, asistenata u nastavi i roditelja učenika, u skladu sa pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju kojeg donosi ministar i planom i programom stručnog usavršavanja kojeg donosi Ministarstvo, na prijedlog Instituta.

Član 82.

(Upis učenika sa teškoćama u centar)

- (1) Upis u centre vrši se tokom cijele školske godine u skladu sa planom upisa kojeg prije početka školske godine donosi Ministarstvo.
- (2) Komisija za upis donosi svoje mišljenje o primjerenom obliku i programu školovanja u roku od najkraće deset dana a najduže tri mjeseca koliko može trajati proces opservacije učenika.
- (3) Učenik za vrijeme opservacije mora biti upisan u centar.
- (4) U toku procesa opservacije učenika centar je u obavezi redovno informisati roditelje učenika i redovno ih konsultovati.

Član 83.

(Odgojno-obrazovni i rehabilitacioni rad sa učenicima sa teškoćama i učenicima sa invaliditetom u redovnim školama)

- (1) Odgojno-obrazovni rad sa učenicima sa teškoćama i učenicima sa invaliditetom realizira se u redovnim školama na osnovu principa inkluzivnog odgoja, obrazovanja i rehabilitacije i u skladu sa pravilnikom o inkluzivnom obrazovanju koji na prijedlog Instituta, donosi ministar.
- (2) Upis učenika iz stava (1) ovog člana vrši se u skladu sa čl. 63., 64., 65., 66., 67. i 68. ovog zakona.
- (3) Odgojno-obrazovni rad učenika iz stava (1) ovog člana, u skladu sa standardima i normativima, realizira se uz

stručnu podršku stručnjaka odgovarajućeg profila, asistenata i drugih stručnjaka po potrebi.

- (4) Ministarstvo donosi odluku o formiranju mobilnog stručnog tima za pružanje podrške inkluzivnom odgoju, obrazovanju i rehabilitaciji.
- (5) Način formiranja mobilnog stručnog tima, broj članova, stručni profil stručnjaka koji čine tim, način formiranja i funkcionisanja tima iz stava (4) ovog člana bliže se određuje pravilnikom iz stava (1) ovog člana.
- (6) Škola je obavezna da na posebnim obrascima vodi evidenciju o učenicima sa teškoćama u skladu sa pravilnikom iz stava (1) ovog člana.
- (7) Škole imaju pravo na posebna budžetska sredstva u cilju realizacije inkluzivnog odgoja, obrazovanja i rehabilitacije učenika sa teškoćama u razvoju, obezbjeđenja razumnog prilagođavanja školskog sadržaja i školskog okruženja potrebama učenika i obezbjeđenja pristupačnosti.
- (8) Škola koristi i primjenjuje razumljive jezike i tekstove za učenike sa teškoćama: znakovni jezik, Brajevo pismo, augmentativne i alternativne oblici komunikacije, taktilnu komunikaciju, krupnu štampu, pristupačne multimedijске sadržaje, zvučne zapise, jednostavan jezik, ličnog čitača, uključujući pristupačne informaciono-komunikacione tehnologije.

Član 84.

(Individualno prilagođeni program (IPP), Individualno edukacijski program (IEP) i Individualno tranzicijski programa (ITP) u redovnim školama)

- (1) U odgojno-obrazovnom radu sa učenicima sa teškoćama i učenicima sa invaliditetom izrađuje se i realizira Individualno prilagođeni program (IPP). IPP je pisani i razvojni dokument kojim se preciziraju ciljevi koje učenik treba postići tokom postavljenog razdoblja pomoću strategija podučavanja, resursa i podrške neophodnih za ostvarenje tih ciljeva. IPP se priprema i realizuje kroz nivoe podrške prema odgojno-obrazovnim potrebama djeteta, te se prilikom izrade vrši metodička i sadržajna prilagodba.
- (2) U odgojno-obrazovnom radu sa učenicima sa teškoćama i učenicima sa invaliditetom izrađuje se Individualno edukacijski program (IEP). IEP je pisani i razvojni dokument, odnosno mapa koja sadrži programe edukacije i odgojne podrške koji će pomoći učeniku u odgojno-obrazovnom procesu i ostvarivanju obrazovnih ciljeva. IEP je dokument koji se na osnovu procjene i opservacije znanja, vještina i sposobnosti djeteta izrađuje za određenog učenika i ima za cilj da zadovolji odgojno-obrazovne potrebe učenika, suština je u metodičkoj, ali ne i u sadržajnoj prilagodbi. IEP se može izraditi samo za neke nastavne predmete ili aktivnosti ili za sve nastavne predmete i aktivnosti.
- (3) U odgojno-obrazovnom radu sa učenicima sa teškoćama izrađuje se Individualno tranzicijski program (ITP). ITP je pisani i razvojni dokument, što znači da je promjenljiv i vremenski osjetljiv. Planiranjem tranzicije skupljaju se podaci od pojedinaca i iz različitih raspoloživih okruženja unutar škole i izvan razine škole, sa ciljem koherentnog planiranja učenikovog prijelaza iz jednog okruženja u drugo okruženje kao i prijelaz mladog lica u život odraslog čovjeka.

- (4) Bliže odredbe izrade i realizacije IPP, IEP i ITP uređuju se pravilnikom kojeg donosi ministar, a koji se odnosi na sve redovne škole.

XI - PRAĆENJE, VREDNOVANJE I OCJENJIVANJE UČENIKA

Član 85.

(Ocjenjivanje znanja učenika)

- (1) Ocjenjivanje učenika se vrši javno i kontinuirano.
- (2) Učenici I razreda u redovnoj osnovnoj školi i centru se, na osnovu definiranih ishoda pojedinih predmeta, definiranih nastavnim planom i programom, opisno ocjenjuju.
- (3) Od II razreda u redovnoj osnovnoj školi i centru, I razreda u paralelnoj školi i u srednjoj školi učenici se ocjenjuju brojčanim ocjenama: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1).
- (4) Ministar donosi pravilnik o praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika.

Član 86.

(Ocjene iz vladanja)

- (1) Vladanje učenika se ocjenjuje od početka četvrtog razreda u redovnoj osnovnoj školi i od početka četvrtog razreda u školama iz člana 22. tačka (1) alineja c).
- (2) U paralelnoj školi i srednjoj školi ocjenjuje se vladanje učenika tokom cjelokupnog školovanja.
- (3) Ocjene iz vladanja su: primjerno, vrlo dobro, dobro, zadovoljava i loše.
- (4) Ocjenu iz vladanja utvrđuje: odjeljsko vijeće na prijedlog razrednika, direktor na prijedlog odjeljskog vijeća i nastavničko vijeće na prijedlog direktora ili odjeljskog vijeća.
- (5) U javne isprave u koje se upisuje opći uspjeh učenika, upisuje se i ocjena iz vladanja. Ocjena vladanje učenika je neovisna od ocjene općeg uspjeha učenika.

Član 87.

(Zaključivanje ocjena)

- (1) Prilikom zaključivanja ocjena iz nastavnih predmeta, pored numeričkih ocjena koje je učenik imao tokom godine, uzima se u obzir i nastavnikova pedagoška procjena napredovanja, rada i zalaganja učenika.
- (2) Opći uspjeh učenika redovne i paralelne škole i rezultati postignuća učenika iz nastavnih predmeta utvrđuju se na kraju svakog polugodišta i nakon popravni ispita.
- (3) Opći uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu zaključenih ocjena iz svih nastavnih predmeta koji se ocjenjuju brojčano.
- (4) Ocjenu iz nastavnih predmeta na kraju svakog polugodišta obavezno zaključuje i učenicima javno u odjeljenju saopćava predmetni nastavnik, a u slučaju njegove spriječenosti nastavnik kojeg ovlasti direktor.
- (5) Odjeljsko vijeće škole sredinom oba polugodišta i na kraju svakog polugodišta vrši analizu realizacije nastavnog plana i programa, s osvrtom na postignuća učenika i kontinuitet u ocjenjivanju. Nastavničko vijeće razmatra analizu i usvaja odgovarajuće zaključke.
- (6) Učenik je ostvario pozitivan opći uspjeh na kraju polugodišta, odnosno na kraju školske godine, ukoliko iz pojedinačnih predmeta nema ocjenu nedovoljan (1).
- (7) Učenik je, nakon zaključivanja ocjena iz svih nastavnih predmeta, završio razred:
 - a) odličnim uspjehom ako je postigao srednju ocjenu najmanje 4,50,

- b) vrlo dobrim uspjehom ako je postigao srednju ocjenu najmanje 3,50,
- c) dobrim uspjehom ako je postigao srednju ocjenu najmanje 2,50 i
- d) dovoljnim uspjehom ako je postigao srednju ocjenu najmanje 2,00.

- (8) U javne isprave u koje se upisuje opći uspjeh učenika, pored ocjene odličan, vrlo dobar, dobar i dovoljan, upisuje se i prosječna ocjena općeg uspjeha zaokružena na dvije decimale.

Član 88.

(Prevođenje učenika u naredni razred i ponavljanje razreda)

- (1) Učenik nije s uspjehom završio razred ako na kraju školske godine ima zaključnu ocjenu nedovoljan (1) ili je neocijenjen u skladu sa članom 91. ovog zakona.
- (2) Učenici I razreda osnovne škole čija postignuća na osnovu opisnog ocjenjivanja na kraju nastavne godine nisu zadovoljavajuća, odnosno učenici II i III razreda osnovne škole koji na kraju nastavne godine imaju jednu ili više ocjena nedovoljan (1) prevođe se u naredni razred.
- (3) Učenik iz stava (2) ovog člana koji po treći put stekne uvjet za prevođenje u naredni razred ponavlja razred koji je posljednji pohađao.
- (4) Roditelji učenika iz stava (2) ovog člana mogu zahtijevati da njihovo dijete ponavlja razred bez obzira na sticanje uvjeta za prevođenje u naredni razred o čemu odluku donosi nastavničko vijeće škole.
- (5) Učenik od IV do VIII razreda redovne osnovne škole i učenik razreda koji nije završni razred srednje škole, a koji na kraju nastavne godine ima jednu ili dvije ocjene nedovoljan (1) upućuje se na popravni ispit u augustovskom ispitnom roku.
- (6) Učenik IX razreda redovne osnovne škole i završnog razreda srednje škole koji na kraju nastavne godine imaju jednu ocjenu nedovoljan (1) upućuje se na popravni ispit u junskom ispitnom roku, a dvije ocjene nedovoljan (1) upućuju se na popravni ispit u augustovskom ispitnom roku u skladu sa pravilnikom koji, na prijedlog Instituta, donosi Ministarstvo.
- (7) Učenik od I do VI razreda paralelne osnovne škole koji na kraju nastavne godine ima jednu ocjenu nedovoljan (1) upućuje se na popravni ispit, a učenik koji ima dvije i više ocjena nedovoljan (1) upućuje se na ponavljanje razreda.
- (8) Prije polaganja popravnog ispita škola je dužna organizirati instruktivnu nastavu za učenika.
- (9) Učenik koji na popravnom ispitu ne postigne ocjenu najmanje dovoljan (2) ponavlja razred.
- (10) Učenik od IV do IX razreda redovne osnovne škole i učenik srednje škole, koji na kraju nastavne godine ima više od dvije ocjene nedovoljan (1), ponavlja razred.

Član 89.

(Ulaganje prigovora na zaključnu ocjenu)

- (1) Roditelj učenika ima pravo prigovora na zaključnu pojedinačnu ocjenu na kraju nastavne godine, odnosno na kraju provedenog popravnog ispita.
- (2) Prigovor se podnosi odjeljskom vijeću, u roku od tri radna dana od dana zvanične podjele javnih isprava (uvjerenja ili svjedočanstva/diplome), odnosno od dana polaganja popravnog/predmetnog ili razrednog ispita. Prigovorom se može tražiti i izuzeće predmetnog nastavnika u vezi sa stavom (7) ovog člana.

Osnovni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u BiH

d) informira školski odbor o svojim stavovima kad ocijeni da je to potrebno, ili po zahtjevu školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom.

Način i procedura osnivanja i rada vijeća učenika utvrđuje se općim aktima škole.

5. Stručni organi škole

Član 55.

škola ima stručne organe: nastavničko vijeće, odjeljensko vijeće i stručni aktiv.

Ovlaštenja, sastav i način rada stručnih organa škole bliže se uređuju zakonima iz oblasti obrazovanja na nivou entiteta, kantona, Brčko Distrikta BiH i općim aktima škole.

XI - PRAJENJE I NADZOR NAD PROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Član 56.

Nadzor nad primjenom ovog zakona vršit će Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

Nadležne obrazovne vlasti odgovorne su za provođenje kao i za praćenje i nadzor ovog zakona, svaka u okviru svoje nadležnosti.

XII - ZAŠTITA PRAVA

Član 57.

Prijave za kršenje principa definiranih ovim zakonom mogu se podnijeti nadležnoj obrazovnoj instituciji ili inspekciji nadležnoj za područje obrazovanja, koja će putem rješenja utvrditi opravdanost takvog kršenja i naložiti njegovo otklanjanje.

Ako rješenje ne bude doneseno u roku od 30 dana od datuma podnošenja prijave, ili ako stranka ne bude zadovoljna rješenjem, ona može podnijeti pritužbu nadležnom ministarstvu, koje je obavezno pritužbu riješiti u roku od 30 dana.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom.

Član 58.

Protiv osobe koja se ponaša suprotno ovom zakonu disciplinski postupak može pokrenuti škola, nadležna inspekcija ili resorno ministarstvo.

U slučaju sumnje da je izvršeno krivično djelo, škola, nadležna inspekcija ili resorno ministarstvo obavijestit će odgovarajući organ krivičnog gonjenja.

XIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 59.

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine preduzet će korake ka zaključivanju sporazuma iz člana 48., odmah nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Postupak zaključivanja sporazuma provodi se najkasnije u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Svi zakoni u entitetima, kantonima i Brčko Distriktu BiH, kao i drugi odgovarajući propisi iz oblasti obrazovanja uskladit će se s odredbama ovog zakona, najkasnije u roku od šest mjeseci po stupanju na snagu ovog zakona.

Kako bi se postigao odgovarajući kvalitet obrazovanja i standarda znanja, te njihove uporedivosti na domaćem i međunarodnom planu, nadležne obrazovne vlasti dužne su osigurati da se do početka 2003./2004. godine nastava u svim školama u Bosni i Hercegovini realizira na osnovu zajedničkih jezgara nastavnih planova i programa kako je to utvrđeno ovim zakonom.

Do donošenja posebnog zakona, principi utvrđeni ovim zakonom primjenjivat će se i na škole srednjeg usmjerenog obrazovanja.

Član 60.

Ako u rokovima utvrđenim ovim zakonom ne bude ispunjena bilo koja propisana obaveza, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donijet će obavezujuće privremene mjere.

Privremene mjere primjenjivat će se do ispunjenja obaveza propisanih ovim zakonom.

Član 61.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj 59/03
30. juna 2003. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Šefik Džaferović, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Velimir Jukić, s. r.

*Osnovni zakon o srednjem stručnom
obrazovanju i djaci u BiH*

Član 22.

(Razvoj novih organizacionih oblika)

Uz odobrenje nadležnih obrazovnih vlasti, škole mogu razvijati nove organizacione oblike i primjenjivati nove pristupe u sadržaju i metodu stručnog obrazovanja s ciljem uvođenja korisnih promjena u sistem srednjeg stručnog obrazovanja i obuke.

DIO ČETVRTI – PRAĆENJE I NADZOR NAD PRIMJENOM OVOG ZAKONA

Član 23.

(Nadzor)

(1) Nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo civilnih poslova BiH.

(2) Nadležne obrazovne vlasti, u okviru svoje nadležnosti, odgovorne su za provođenje kao i za praćenje i nadzor nad primjenom ovog zakona.

DIO PETI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24.

(Obaveza usklađivanja zakona)

Svi zakoni u entitetu Republici Srpskoj, kantonima u Federaciji BiH i Brčko Distriktu BiH kao i drugi odgovarajući propisi kojima se uređuje organizacije srednjeg stručnog obrazovanja i osposobljavanja bit će usaglašeni sa odredbama ovog zakona, najkasnije u roku od 6 mjeseci nakon njegovog stupanja na snagu.

Član 25.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“.

PSBiH broj 232/08
23. juli 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Niko Lozančić, s.r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

dr. Mladen Ivanić, s.r.

ZAKON O ZABRANI DISKRIMINACIJE

Sl. glasnik BiH br. 59/2009 i 66/2016

GLAVA I - OPŠTE ODREDBE

Član 1

(Predmet Zakona)

(1) Ovim zakonom uspostavlja se okvir za ostvarivanje istih prava i mogućnosti svim licima u Bosni i Hercegovini i uređuje sistem zaštite od diskriminacije.

(2) U skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim standardima koji se odnose na ljudska prava i osnovne slobode, ovim zakonom utvrđuju se odgovornosti i obaveze zakonodavne, sudske i izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini, kao i pravnih lica i pojedinaca koji vrše javna ovlašćenja (u daljnjem tekstu: nadležne institucije Bosne i Hercegovine), da svojim djelovanjem omoguće zaštitu, promovisanje i stvaranje uslova za jednako postupanje.

Član 2

(Diskriminacija)

(1) Diskriminacijom, u smislu ovog zakona, smatraće se svako različito postupanje, uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditet, životna dob, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i pola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, polnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi prava i sloboda u svim oblastima života.

(2) Zabrana diskriminacije primjenjuje se na sve javne organe kao i na sva fizička ili pravna lica, kako u javnom tako i u privatnom sektoru, u svim oblastima, a naročito: zaposlenja, članstva u profesionalnim organizacijama, obrazovanja, obuke, stanovanja, zdravstva, socijalne zaštite, dobara i usluga namijenjenih javnosti i javnim mjestima, te obavljanja privrednih aktivnosti i javnih usluga.

GLAVA II - OBLICI DISKRIMINACIJE

Član 3

(Oblici diskriminacije)

(1) Neposredna diskriminacija je svako različito postupanje po osnovama određenim u članu 2. ovog zakona, odnosno svako djelovanje ili propuštanje djelovanja kada je neko lice ili grupa lica dovedena ili je bila ili bi mogla da bude dovedena u nepovoljniji položaj za razliku od nekog drugog lica ili grupe lica u sličnim situacijama.

(2) Posredna diskriminacija podrazumijeva svaku situaciju u kojoj, naizgled neutralna odredba, kriterijum ili praksa, ima ili bi imala efekat dovođenja nekog lica ili grupe lica u odnosu na osnovne definisane u članu 2. stavu (1) ovog zakona u nepovoljan ili manje povoljan položaj u odnosu na druga lica.

Član 4

(Ostali oblici diskriminacije)

(1) Uznemiravanje je svako neželjeno ponašanje uzrokovano nekom od osnova iz člana 2. stava (1) ovog zakona koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe i stvaranje zastrašujućeg, neprijateljskog, degradirajućeg, ponižavajućeg ili uvredljivog ambijenta.

(2) Seksualno uznemiravanje je svaki oblik neželjenog verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja polne prirode čiji je cilj ili efekat povreda dostojanstva lica, posebno kada će se njime stvoriti zastrašujući, neprijateljski, degradirajući, ponižavajući ili uvredljiv ambijent.

(3) Mobing je oblik nefizičkog uznemiravanja na radnom mjestu koji podrazumijeva ponavljanje radnji koje imaju ponižavajući efekat na žrtvu čija je svrha ili posljedica degradacija radnih uslova ili profesionalnog statusa zaposlenog.

(4) Segregacija je djelo kojim (fizičko ili pravno) lice odvaja druga lica na osnovu jedne od nabrojanih osnova iz člana 2. ovog zakona, u skladu s definicijom diskriminacije sadržanom u članu 2. ovog zakona.

(5) Izdavanje naloga drugima za vršenje diskriminacije i pomaganje drugima prilikom diskriminacije, podsticanje na diskriminaciju smatra se oblikom diskriminacije.

Ustav

- b) osigurati suradnju svake osobe i svakog službenika u davanju potrebnih informacija i podataka;
 - c) osigurati pristup i kontrolu na svim mjestima gdje su osobe lišene slobode, zatvorene ili gdje rade;
 - d) omogućiti prisustvo sudskim i upravnim postupcima kao i sastancima organa.
- Nalazi i izvještaji tijela iz stava 1. ovog člana će se razmatrati u nadležnim organima po hitnom postupku, te će na osnovu toga biti preduzimane odgovarajuće mjere gdje to bude potrebno.

III - NADLEŽNOSTI KANTONA

Član 11.

Određivanje nadležnosti

Kanton ima nadležnosti utvrđene Ustavom Federacije i ovim Ustavom.

U slučaju potrebe za tumačenjem, nadležnosti Kantona utvrđene ovim Ustavom će biti tumačene u korist Kantona po principu pretpostavljene nadležnosti, a pojedinačno spomenuta ovlaštenja u ovom Ustavu se neće tumačiti kao bilo kakva ograničenja općih nadležnosti Kantona.

Član 12.

Isključive nadležnosti

U okviru svojih nadležnosti Kanton je nadležan za:

- a) uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga;
- b) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;
- c) utvrđivanje i provođenje kulturne politike;
- d) utvrđivanje stambene politike, uključujući i donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata;
- e) utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguravanja javnih službi;
- f) donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući i zaniranje;
- g) donošenje propisa o unaprijeđivanju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti;
- h) donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- i) utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;
- j) provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite;
- k) stvaranje i primjena politike turizma i razvoja turističkih resursa;
- l) stvaranje pretpostavki za optimalni razvoj privrede koja odgovara urbanoj sredini;
- m) finansiranje djelatnosti kantonalnih vlasti ili kantonalnih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

Član 13.

Zajedničke nadležnosti sa Federacijom

Kanton zajedno sa Federacijom, samostalno ili u koordinaciji sa federalnim vlastima vrši slijedeće nadležnosti:

Ustav K-S

Član 18.

Nadležnosti Skupštine

Skupština Kantona:

- a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Ustav Kantona;
- b) donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadležnost Vlade Kantona;
- c) bira i razrješava Predsjednika i podpredsjednika Kantona sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- d) utvrđuje politiku i donosi programe razvoja Kantona;
- e) potvrđuje imenovanje Premijera, zamjenika Premijera i članova Vlade Kantona;
- f) osniva kantonalne i općinske sudove i utvrđuje njihove nadležnosti;
- g) bira sudije kantonalnih sudova sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- h) usvaja budžet Kantona i donosi zakone o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje;
- i) bira zastupnike u Dom naroda Federacije sukladno Ustavu Federacije;
- j) odlučuje o prijenosu ovlaštenja Kantona na općine i Federaciju;
- k) odobrava zaključivanje ugovora i sporazuma u oblasti međunarodnih odnosa i međunarodne suradnje;
- l) provodi istragu sukladno ovom Ustavu i posebnim propisima;
- m) vrši i druge poslove utvrđene federalnim propisima, ovim Ustavom i kantonalnim propisima.

Član 19.

Način rada Skupštine

Skupština bira predsjedavajućeg i dva njegova zamjenika iz reda izabranih poslanika.

Skupština zasijeda javno, izuzev u slučajevima kada je to predviđeno njenim poslovníkom. Izvještaji o zasjedanjima i donesenim odlukama se objavljuju u sredstvima javnog informiranja.

Način rada Skupštine bliže se uređuje poslovníkom.

Član 20.

Poslanički imunitet

Krivični postupak ili građanska parnica ne mogu biti pokrenuti protiv kantonalnog poslanika, niti kantonalni poslanik može biti zadržan u pritvoru ili ka'njen na bilo koji način zbog iznesenog mišljenja i datog glasa u Skupštini.

Član 21.

Način odlučivanja u Skupštini

U vršenju svojih nadležnosti Skupština donosi zakone, druge propise, te opće i pojedinačne akte (dalje: propisi).

- Donošenje zakona po skraćenom postupku

Član 158.

Kad je to programom rada Skupštine predviđeno ili kad nije u pitanju složen i obiman zakon, podnosilac prijedloga zakona može umjesto nacрта da podnese prijedlog zakona i da predloži da se prijedlog zakona pretresa po skraćenom postupku bez nacрта zakona.

O prijedlogu za donošenje zakona po skraćenom postupku, odlučuje Skupština, kao o prethodnom pitanju na sjednici Skupštine prije utvrđivanja dnevnog reda.³⁹

Ako Skupština ne prihvati da pretresa prijedlog zakona po skraćenom postupku, sa prijedlogom zakona će se postupiti kao sa nacrtom i o tom nacrtu odmah se vrši rasprava.

- Donošenje zakona po hitnom postupku

Član 159.

Zakoni se, po pravilu, ne donose po hitnom postupku.

Izuzetno, po hitnom postupku može da se donese samo zakon kojim se uređuju odnosi i pitanja za čije uređivanje postoji neodložna potreba i ako bi donošenje zakona u redovnom postupku moglo da izazove štetne posljedice za društvene interese u Kantonu.

Član 160.

Prijedlog da se donese zakon po hitnom postupku, skupa sa prijedlogom tog zakona, može da podnese svaki poslanik/zastupnik, radno tijelo Skupštine ili Vlada, uz obrazloženje zašto je neophodno da se zakon donese po hitnom postupku.

Član 161.

O prijedlogu za donošenje zakona po hitnom postupku odlučuje Skupština kao o prethodnom pitanju na sjednici Skupštine prije utvrđivanja dnevnog reda.

O prijedlogu se vodi pretres, a Skupština može odlučiti da podnosilac prijedloga zakona ili njegov predstavnik na sjednici Skupštine usmeno navede razloge zbog kojih je potrebno da se zakon donese po hitnom postupku.

Ako prijedlog nije podnijela Vlada, Skupština će prije odlučivanja od nje zatražiti mišljenje o ovom prijedlogu.

Ako Skupština usvoji prijedlog za donošenje zakona po hitnom postupku, prijedlog zakona se unosi u dnevni red i o njemu se odlučuje na istoj sjednici Skupštine.

Ako Skupština ne prihvati razloge iz člana 159. stav 2. ovog poslovnika za donošenje zakona po hitnom postupku, o svom zaključku odmah obavještava podnosioca prijedloga zakona, te o njemu raspravlja kao o nacrtu.

³⁹Službene novine Kantona Sarajevo br.: 47/24

